

ACTUALITEIT IN HET KORT ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT/DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Rechtspraak/ Jurisprudence

COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS
EUROPÉENNES 26 MARS 2009

INTERMÉDIAIRES COMMERCIAUX – AGENT COMMERCIAL – INDEMNITÉ D'ÉVICTION – *Turgay Semen/Deutsche Tamoil GmbH*
Zaak: nr. C-348/07

Agence commerciale: les avantages substantiels à prendre en compte pour l'indemnité d'éviction sont seulement ceux dont bénéficie le commettant lui-même, et non les sociétés liées

L'article 20 de la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale transpose l'article 17.2. a) de la directive 86/653/CEE selon lequel à la fin du contrat une indemnité est due à l'agent commercial "*si et dans la mesure où celui-ci a apporté de nouveaux clients au commettant ou développé sensiblement les opérations avec les clients existants et le commettant a encore des avantages substantiels résultant des opérations avec ces clients*". Dans un arrêt du 26 mars 2009, la Cour de justice des Communautés européennes (aff. C-348/07) a décidé, en réponse à une question préjudicielle, que cet article "*doit être interprété en ce sens que, dans le cas où le commettant appartiendrait à un groupe de sociétés, les avantages retirés par les sociétés dudit groupe ne sont, en principe, pas réputés faire partie des avantages du commettant et, par conséquent, ils ne doivent pas être nécessairement pris en compte dans le calcul du droit de l'agent commercial à une indemnité*".

HOF VAN CASSATIE 15 MEI 2009

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST – Nakoming verbintenis – Exceptie van niet-uitvoering – Schadevergoeding – Wegens niet-naleving

Zaak: nr. C080531N

De niet-uitvoeringsexceptie mag niet leiden tot een dubbele sanctionering

Een arrest van het Hof van Cassatie van 15 mei 2009 (C080531N) preciseert de verhouding tussen twee remedies waarover een contractpartij beschikt in wederkerige overeenkomsten: de niet-uitvoeringsexceptie en de schadevergoeding. Het slachtoffer van een contractuele wanprestatie (in casu de koper die vaststelt dat het geleverde beton niet conform is) die niet de ontbinding van de overeenkomst vordert, kan niet tegelijk de prijs niet betalen (steunend op de niet-uitvoeringsexceptie) én een schadevergoeding vorderen tot herstel van de geleverde zaak. Het arrest van het hof van beroep te Antwerpen dat enerzijds oordeelde dat de koopprijs niet verschuldigd was en anderzijds de verkoper veroordeelde tot de kosten om het geleverde geschikt te maken, schendt artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek, aldus het Hof van Cassatie. Als er geen ontbinding plaatsvindt en de schuldenaar wordt veroordeeld tot een uitvoering bij equivalent (in de vorm van een schadevergoeding) is er inderdaad geen reden tot niet-betaling van de prijs (desgevallend te compenseren met de schadevergoeding). De verkoper het recht ontnemen op de prijs zou neerkomen op een dubbele sanctionering. Daaraan zou kunnen toegevoegd worden dat de niet-uitvoeringsexceptie sowieso slechts een *tijdelijk* verweermiddel is dat bezwaarlijk nog kan uitgeoefend worden als er sprake is van een uitvoering bij equivalent (schadevergoeding) door de andere partij.

HOF VAN CASSATIE 16 FEBRUARI 2009

VERBINTENISSEN UIT OVEREENKOMST

Nakoming verbintenis – Ontbinding – Buitengerechtelijke ontbinding

Zaak: nr. C080043N

De buitengerechtelijke ontbinding bevestigd, doch niet verduidelijkt

In een arrest van 16 februari 2009 (C080043N) heeft het Hof van Cassatie zijn eerdere erkenning van de buitengerechtelijke ontbinding van overeenkomsten bevestigd. In dezelfde bewoordingen als de arresten van 2 mei 2002 (waarvan de onduidelijkheid was aangekaart in de rechtsleer) stelt het Hof dat een contractpartij op eigen gezag en op eigen risico mag beslissen “haar verbintenissen niet uit te voeren” en kennis geven aan de wederpartij “dat zij de overeenkomst als beëindigd beschouwt”. De rechtmatigheid van de partijbeslissing wordt ter beoordeling aan de rechter voorgelegd “bij een latere vordering tot gerechtelijke ontbinding”. Het arrest beves-

tigt verder dat de ontbinding een wanprestatie vereist die “van aard [is] een gerechtelijke ontbinding te rechtvaardigen” en een ingebrekestelling vereist, tenminste voor zover deze nog een nuttig gevolg kan hebben. Tot slot bevestigt het arrest dat in geval van ontbinding ten laste van beide contractspartijen de wederzijdse schadevergoeding wordt bepaald “in evenredigheid met de ernst van de respectieve tekortkomingen”.

Olivier Vanden Berghe
Liedekerke Wolters Waelbroeck Kirkpatrick

3. VENNOOTSCHAPSRECHT/DROIT DES SOCIÉTÉS

Wetgeving/Législation

VENNOOTSCHAPPEN

Naamloze vennootschap – Kapitaal – Algemeen – Genoteerde vennootschap – Inkoop van eigen effecten

Koninklijk besluit van 26 april 2009 tot wijziging, wat de verkrijging van eigen effecten door genoteerde vennootschappen en vennootschappen waarvan de effecten zijn toegelaten tot de verhandeling op een MTF betreft, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen

Vanaf 1 januari 2009 zijn de versoepelde regels betreffende inbreng in natura en quasi-inbreng, verkrijging van eigen aandelen en financiële steunverlening in werking getreden (ingevoerd bij KB van 8 oktober 2008 tot wijziging van het Wetboek van Vennootschappen ingevolge richtlijn 2006/68/EG). Samengevat bewerkstelligen deze nieuwe regels (i) de invoering van specifieke gevallen waarvoor de verplichte controle door een revisor bij inbreng in natura of quasi-inbreng niet langer is vereist, (ii) een versoepeling van de regels betreffende de inkoop van eigen aandelen en (iii) een versoepeling van de regels inzake toekenning van financiële steunverlening door een vennootschap met het oog op de verkrijging van haar aandelen door een derde. Op de problematiek van financiële steunverlening zal in een latere uitgave van dit tijdschrift dieper worden ingegaan.

Het koninklijk besluit van 26 april 2009 vult de nieuwe regels betreffende inkoop van eigen aandelen verder aan voor de gevallen waarbij de inkoop wordt gedaan door een genoteerde NV of door een NV waarvan de effecten zijn toegelaten tot verhandeling op een multilaterale handelsfaciliteit (MTF). Zo werden met ingang van 1 juli 2009 de regels gewijzigd betreffende het tijdstip en de wijze waarop de inkoop moet worden gemeld aan de CBFA en moet worden openbaar gemaakt. Het is thans ook mogelijk om aandelen die worden verhandeld op een MTF in te kopen zonder dat een aanbod aan alle aandeelhouders moet worden gericht voor zover bepaalde voorwaarden zijn vervuld en voor zover de geboden prijs gelijkwaardig is aan de verhandelingsprijs op de MTF. Op de website van de CBFA werd inmiddels een circulaire gepubliceerd waarin wordt voorgeschreven hoe de nodige informatie aan de CBFA moet worden overgemaakt en waarin de nieuwe regels verder worden toegevoegd (zie *Circulaire CBFA 2009_24 d.d. 11 juni 2009*).

VENNOOTSCHAPPEN

Naamloze vennootschap – Bestuur – Auditcomité

Wet van 17 december 2008 inzonderheid tot oprichting van een auditcomité in de genoteerde vennootschappen en de financiële ondernemingen (zoals gewijzigd door de wet van 9 februari 2009)

De wet van 17 december 2008 is in werking getreden op 8 januari 2009 en werd reeds gewijzigd door de wet van 9 februari 2009 tot wijziging van artikel 133 § 6, eerste lid en artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen.